

بررسی ارتباط کمال گرایی مثبت و منفی و تیپ شخصیتی D با سلامت عمومی سالمندان

محسن احمدی طهور^{*}، عیسی جعفری^{**}، دکتر رضا کرمی نیا^{***}، حمید اخوان^{****}

دریافت: ۸۸/۱۲/۴، پذیرش: ۸۹/۴/۱۵

چکیده:

مقدمه و هدف: عوامل متعددی مانند بازنشستگی، از کار افتادگی، طرد شدن از اجتماع، بیماری جسمانی و... در سلامت عمومی سالمندان تاثیر گذارند که از جمله آنها نقش متغیرهای روانشناختی می باشد. هدف از مطالعه حاضر تعیین تاثیر کمال گرایی مثبت و منفی و تیپ شخصیتی D در سلامت عمومی سالمندان می باشد.

روش کار: در این مطالعه توصیفی- همبستگی تعداد ۸۰ نفر (۴۷ مرد و ۳۳ زن) با روش نمونه گیری در دسترس از بین افراد سالمند مقیم در خانه سالمندان همدان و ملایر انتخاب شدند و پرسشنامه های کمال گرایی مثبت و منفی تری- شورت و همکاران، تیپ شخصیتی D و سلامت عمومی گلدبرگ و هیلر روی آنان اجرا شد.

نتایج: کمال گرایی مثبت ($r = -0.30$) و سنخ شخصیتی D ($r = 0.32$) با سلامت عمومی همبستگی معنی دار دارند. همچنین نتایج تحلیل رگرسیون نشان داد که ۴۹ درصد از واریانس سلامت عمومی توسط متغیرهای کمال گرایی مثبت و سنخ شخصیتی D تبیین می شود. در متغیرهای افسردگی - اضطراب، بازداری کلامی و زود رنجی میانگین زنان بیشتر از مردان و در متغیرهای کمال گرایی مثبت، سلامت عمومی، کارکرد اجتماعی میانگین مردان بیشتر از زنان بود.

نتیجه نهایی: کمال گرایی مثبت با ایجاد یک نگرش خوشبینانه و افزایش عملکرد اجتماعی باعث کاهش اختلال های روانی در سالمندی می شود و تیپ شخصیتی D بر خلاف کمال گرایی مثبت سالمندان را مستعد بیماری های جسمانی و اختلال های روانی می کند.

کلید واژه ها: تیپ شخصیتی D / بهداشت عمومی / کمال گرایی

مقدمه :

سلامت می باشد. متغیرهای روانشناختی زیادی می توانند در حفظ و ارتقاء سطح سلامتی افراد سالمند تاثیر گذار باشند. این واقعیت که ارتباط بین هیجان، شخصیت و سلامتی در ۲۰۰۰ سال قبل نیز مورد توجه بوده است حاکی از آن است که بین شخصیت و ابتلا به بیماری رابطه وجود دارد (۲).

به نظر می رسد که تفاوت های شخصیتی و عوامل روان شناختی عامل مهمی است که به واکنش های متفاوت به استرس ها منجر می شود و ممکن است زیربنای مرگ و میر انسان ها در اثر ابتلا به بیماری های

افراد سالمند علاوه بر تغییرات بیولوژیکی و فیزیولوژیکی که در بدن رخ می دهد با رویدادهای مهم زندگی از قبیل بازنشستگی، مرگ دوستان و اعضای خانواده، رفتن به خانه جدید و عقب نشینی از فعالیت های اجتماعی و تغییراتی در روابط اجتماعی و وضعیت مالی مواجه می شوند (۱) با توجه به مسائل فوق می توان گفت سلامت روان افراد سالمند یکی از متغیرهای مهم این دوره بوده و نیازمند بررسی دقیق جهت اقدامات پیشگیرانه، درمان و افزایش سطح بهزیستی در حوزه

* دانشجوی دوره دکتری روانشناسی، عضو هیأت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد همدان (mahmadi_1362@yahoo.com)

** دانشجوی دوره دکتری روانشناسی، عضو هیأت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد گیلان

*** عضو هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی بقیه الله تهران

**** کارشناسی ارشد علوم اجتماعی دانشگاه علوم پزشکی همدان